

Ställskruven

20 mars

PERSONALTIDNING FÖR AB SANDVIK BAHCO NR 2, 1997

Ansvarig utgivare: Anders Gemfors
Redaktion: Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

Den 2-5/3 var det åter dags för verktygsbranschens nyårsafton - Kölnmässan! I år skulle det visa sig bli en mässa helt i Sandvik Bahcos tecken. Inget annat PC kunde visa upp en sådan massiv mängd av nyheter som vi. Övergripande tema för årets mässa var Sågar & Verktygs globala Ergo-kampanj S.T.E.P - Saws & Tool Enduser Program. En kampanj, vars syfte är att tala om för verktygsanvändare världen runt hur viktigt det är att använda ergonomiskt riktiga handverktyg.

Kampanjens annonser består av en bild på en hand och olika Ergo-verktyg med texten: Hur länge håller det här verktyget (handen)? Det beror på det här verktyget (Ergo-verktyg)! Dessa olika annonser fanns dels på monterns framsida och på ljuslådor inne i montern.

Blickfång

Som blickfång framför montern fanns en gigantisk 5,5 meter hög Rx-tång. Eftersom Sandviks monter är placerad precis vid ingången till de två största hallarna har nog ingen av de drygt 90.000 (!) besökarna kunnat undgå denna. Att den var spektakulär visade sig också genom att Sågar & Verktyg omnämndes med bild på Rx-tången i den officiella mässtidningen.

Nyheter

Sandvik Bahcos nyheter denna mässa var:

- Nya förpackningskonceptet för tänger och skiftnycklar
- Lansering av Rx för Europa
- Färgbytet på tånghylsor till Sågar & Verktygs orange färg
- Rörskiftnycklar 9070P och 9071P + kromvarianter
- Polygriptång 8224C i kromat utförande
- Belzer-rörtänger med S-käft
- Nya verktygssatser i skinnetuier
- Nya displayer för skiftnycklar
- Nya displayer för tänger

För att understödja denna massiva nyhetsflora fanns kampanjbroschyrer framtagna på upp till 11 språk, demonstrationsenheter samt butiksmaterial.

Nya förpackningskonceptet

Nästa stora nyhet som mötte besökarna i montern var vårt nya förpack-

ningskoncept. Ett nytt system som innebär fördelar i hela distributionskedjan, men inte minst fördelar för kunden. "Halvpacken" gör att kunden nu kan känna och testa produkten i handen.

Forts. sid 4-5

Köln -97

På gång ...

- * Temasidor om Enköping i Svenska Dagbladet den 26 mars
- * Påskledigt fr o m den 28/3 t o m den 31/3
- * Sommartid börjar den 30/3
- * Den 1 april kör vi igång med motionskampanjen "Prima Liv" igen. Kolla anslagstavlorna!
- * 17 personer från Sandvik International är här på produktträning den 23 - 25 april.

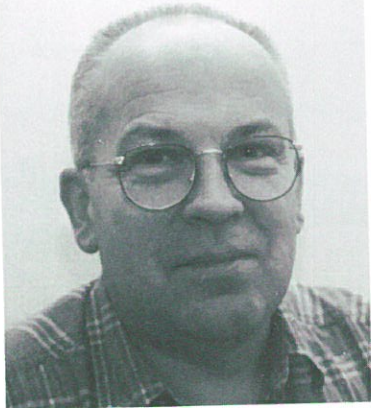

Månadslön på verksta'n

Sedan en tid tillbaka har företaget och Metall-klubben förhandlat om att införa månadslön även för verkstadspersonalen. Förhandlingarna är i slutskedet och man är i princip överens. Månadslönen kommer att införas från och med den 1 april.

Forts. sid 2

Månadslön på verksta'n - Forts.

Rolf Smedberg, vår lönekontorist berättar:

– 1 april är ett mycket bra datum, därför att semesteråret bryter där. Det underlättar för nästa års semesterlöneberäkning. Lönesystemet kommer att se likadant ut som tidigare med en grundlön, en kvalifikationsdel och en bonusdel. Grundlönen är en direkt anpassning till månadslön. Vi har helt enkelt multiplicerat timlönen med 175. Utbetalning kommer att ske på samma dag som för övriga månadsavlönade, dvs den 22 varje månad, utom då denna dag infaller på en helgdag.

– Vissa övergångsregler kommer att tillämpas för att inte glappet mellan löneutbetalningarna ska bli för stort. Vi på Ställskruven hoppas att detta går igenom, bl a därför att då kan Roffe för en gångs skull få en sammanhängande semester utan att behöva avbryta den för lönekörningens skull.

I skrivande stund kan vi meddela att det kärvar i förhandlingarna. Det kanske inte bidde något ...

Kommer, kommer ej...?

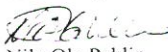
Statsminister Göran Persson

Hej Göran!

Efter ett antal brev, som jag skrivit till Dig om sänkt pensionsålder, har jag beslutat inbjuda Dig och arbetsministern till att besöka AB Sandvik Bahco i Enköping.

Det vore trevligt, om Ni kunde komma, då jag tror att våra politiker bör se verkligheten idag i Sverige. Du får bestämma vilken dag och tid som passar.

Med vänlig hälsning

Nils-Ola Pahlén
Metallordförande vid
AB Sandvik Bahco

Enköping den 11 mars 1997

Brandlarm

Palle vid brandlarmet.

Måndagen 3/3 kl. 07.51 gick brandlarmet på företaget. Vad gör man i en sådan situation? Som tidningsman rusar jag naturligtvis ner för att möta brandkåren och för att se om det är ett scop på gång. Jag springer genom korridoren med kameran i högsta hugg. Märkligt nog möter jag inte en enda av mina arbetskamrater. Alla borde vid det här laget vara på väg ut på gården. I alla rum som finns i den långa gången som jag rusar igenom sitter kamrater och jobbar helt oberört. På väggen vid B-entrén vet jag att brandlarmsanläggningen sitter. Där står två brandmän och studerar var någonstans det har larmat. Det visar sig att larmet har utlöst i vår träningslokal "Sekvensen".

Den här gången, som så många andra gånger, var det falskt larm. Tänk

Jakten på kostnader har kommit igång och analyser av nuläget pågår. Det totala antalet leverantörer som vi handlat av under 1996 är 1.001 st. Rent spontant undrar man om det inte går att samordna till ett färre antal som kan leverera många olika saker och på det viset få bättre rabatter. Leverantörerna fakturerade oss för sammanlagt ca 160

milj. För ungefär 90% av den kostnaden står ca 200 leverantörer. Fakturorna är allt ifrån miljonbelopp till den minsta som var på 23 kr!

om det hade varit på riktigt! Vet vi vad man ska göra? Vet alla vart man ska gå? Vi frågar Nils Ola Pahlén som just nu jobbar med att ta fram planer för hur vi här på Sandvik Bahco ska skydda oss mot brand och vad som ska göras vid katastroflägen.

– Det är naturligtvis inte bra att folk inte reagerar på larmsignaler. Jag håller på att se över våra larm. Det larm som man **måste** reagera på är vårt gaslarm i härderiet. Det är i alla fall skönt att se att våra hyreshästar som jobbar i höghuset reagerar på larmet och går ner till receptionen. Där kan man få information, om det är allvarligt och var det brinner. En annan sak som vi måste titta på är hur många som kan använda en brandsläckare? Det behöver vi öva på, konstaterar Ola Pahlén.

Kostnadsjakten

milj. För ungefär 90% av den kostnaden står ca 200 leverantörer. Fakturorna är allt ifrån miljonbelopp till den minsta som var på 23 kr!

Studieresa till Sandviken

Torsdagen den 6 mars var vi en samling förväntansfulla medarbetare, som fick förmånen att åka på en bussresa till Sandviken. Vi var 15 st som hade alla rätt på kvalitetstipset i samband med kvalitetsutbildningen. Med som ledare var Björn och Roland.

Väl i Sandviken gled bussen sakta fram mot huvudkontoret, där Göran Gezelius och Olle Bengtsson tog emot. Efter kaffe talade Göran Gezelius om affärsområdet Sandvik Sågar och Verktyg och Sandvik Bahcos betydelse, men också om vårt dåliga resultat och kvalitetsläget. Göran informerade på ett intressant sätt om annars så krångliga saker som företagsekonomi och kvalitet. Det var också fantastiskt vilken detaljkunskap han hade om oss i Enköping.

Från vänster: Lars-Göran Bernström, Agne Lundgren, Mats Bäckström, Göran Eriksson, Björn Juhlin, Bjarne Sidbäck, Hans-Åke Ohlsson, Eila Mustonen, Britt-Inger Lindqvist, Sven Fischer, Anita Forsberg, Kenneth Ohlsson, Åke Olsson, Stig Eriksson, Roland Bjurling, Göran Gezelius.

Efter Görans föreläsning kom en guide och berättade om Sandviks historik och visade några filmer. Därefter guidades vi runt i den fina utställningen som omfattade alla affärsområdens produkter.

Efter en god lunch tog Lennart Jörtsö oss med till SDC, vårt lager som distribuerar ut våra verktyg på den svenska och nordiska marknaden.

Klockan 14 var det så dags för ett besök i stålverket. Vi fick se (och höra) när järnskrot förvandlades till smält stål. Ljusbågsugnen med tre elektroder smälter 60.000 kg skrot till flytande stål på två timmar och förbrukar lika mycket ström som en hel stad av Norrköpings storlek. Vi såg också när stålet hälldes över till en skänk, där sedan legeringsämnen tillsattes och gas blåstes in i stålsmältan. Det är svårt att med ord beskriva hela detta händelseförlopp

som måste upplevas. Jag tror att vi alla fascinerades av att få se detta som för oss var ett skådespel. När vi kom ut från den bullriga, dammiga och varma miljön, var vi överens om att miljön i t ex vår smedja är rena himmelriket.

Avslutningsvis gjorde vi ett kort besök i "Villa Strand", som är Sågar och Verktygs huvudkontor, där vi visades runt.

Färden gick sedan till Gysinge Wårdshus, där vi intog en middag. Strax före kl 19 var vi åter hemma i Enköping, trötta men nöjda.

Vi vill tacka för en minnesrik och fantastisk resa. Vi glömmer inte Görans Gezelius ord på vägen att dagligen arbeta med ständiga förbättringar för att Sandvik Bahco skall hamna bland de "gröna" företagen, som har en god lönsamhet.

Roland Bjurling

Miljösatsningar är lönsamma

Ur tidningen "Miljörapporten" har vi hittat följande intressanta exempel på företag som faktiskt lite överraskande berättar om de olika miljöprojekt som man startat och hur snabbt åtgärderna ger besparingar.

SAS har sedan -94 startat ett 40-tal olika miljöprojekt, som totalt har sparat ca 100 milj kr på tre år. Projektet har gällt allt från vattenrening, elbesparingar, minskad kemikaliehantering till att servera smör utan förpackningar. Electrolux i Italien, som blev miljöcertifierat som första bolag i Italien, visar att bara genom att skapa ett annat miljömedvetande hos personalen, har man genom enkla åtgärder som att stänga kranar, stänga maskiner, släcka ljuset efter sig och sortera avfall sparat 350.000 kr per år. ABB Industrial Systems i Västerås har liknande erfarenheter. Där räknar man med att miljöcertifieringen ger närmare 3 milj i besparingar på minskade energi- och avfallskostnader.

Här på Sandvik Bahco har vi tagit fram en ny förpackning som du kan läsa om i Köln-artikeln. Förpackningen ger miljövinster på flera olika sätt.

Koncernbokslut

Resultat efter avskrivningar per affärsområde	1996		1995	
	MSEK	% av fakt.	MSEK	% av fakt.
Sandvik Tooling	2 031	22	2 436	25
Sandvik Rock Tools	220	11	219	11
Sandvik Hard Materials	133	11	185	15
Sandvik Steel	1 203	13	1 623	17
Sandvik Saws and Tools	161	6	184	7
Sandvik Process Systems	-24	-1	101	6
Seco Tools	402	16	542	21
Koncerngemensamt	-17	/	-96	/
Resultat efter avskrivningar	4 109	15	5 194	17
Finansiella intäkter och kostnader	344		426	
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	4 453	16	5 620	19

Resultat efter avskrivningar per affärsområde.

För en tid sedan presenterades moderbolagets redovisning för 1996. Resultatet är inte lika bra som -95, men man måste ändå notera att företaget går bra och att framför allt de tunga bjäsarna - Coromant och Steel - håller

ställningarna.

1996 års resultat är det näst bästa genom tiderna med en vinst på 4,4 miljarder. Bilden ovan visar hur de olika affärsområdena ligger i förhållande till varandra.

Köln -97

Fortsättning från sid. 1

Den nya vikbara konstruktionen för skiftnyckelförpackningen samt den ihopskjutbara lösningen för tänger är patenterad. Därmed kan ingen konkurrent kopiera oss. Genom denna lösning blir multipacken mindre och sparar upp till 30 % volym. Det spar pengar för både transportörer och lager.

En bild säger mer än tusen ord

På de nya förpackningarna finns ingen text som förklarar produktfördelar eller annan teknisk information. Den är nu ersatt av små färgbilder som tydligt visar vad verktyget skall användas till, prestanda samt annan värdefull kundinformation. Därmed finns det nu inga språkliga hinder för något säljbolag att marknadsföra våra produkter i hela världen.

Dessutom finns det en färgkod i form av en triangel som underlättar för kunden att hitta rätt verktyg. Färgkoden återfinns på frontskyltar och butiksguider. Därmed kan kunden själv söka rätt på rätt produkt för rätt ändamål utan att behöva fråga butikspersonalen. Detta system har våra vänner på Sandvik Hand Tools med stor framgång använt på handsågar under ca 3 år. Sandvik Öberg har ett liknande system för filar. Detta sammantaget ger en ökad möjlighet att sälja in hela sortiment till våra distributörer i och med att det är ett gemensamt system för Sågar & Verktyg.

Ny färg

I samma slag som vi byter förpackning anpassar vi oss fullt ut till Sandvik Sågar & Verktygs företagsfärg. Den tidigare röda färgen har hängt med sedan sextioalet när E.A. Bergs blev ett Bahco-företag. Innan dess var ju grepphylsorna vinröda. Därför känns det helt rätt att nu fullt ut komma med i "Sandvik-familjen". Speciellt tydligt blir det när man ser våra produkter i ny dress tillsammans med Sågar & Verktygs övriga sortiment. Det ger oss en enorm styrka ute på marknaden.

Europa-lansering av Rx

Den nya elektroniktången Rx har ju sedan ett och ett halvt år med stor framgång sålts på vår största marknad - USA. Förra våren introducerades den i Norden och nu släpps den för övriga Europa. Det roliga med Rx-tången är att våra säljbolag och kunder formligen sliter den ur händerna på oss. Produktionen går för högtryck och ordet succé är tilltaget i underkant.

Fördelar

Det mest iögonfallande med Rx-tången är retur fjädern. Vanliga fjädrar blir trögare/tyngre ju mer man pressar ihop dem, medan Rx-tångens fjäder blir lättare och lättare. Hokus pokus? Nej, bara ytterligare ett bevis på hur duktiga våra medarbetare inom produktutveckling är. Konstruktionen är givetvis patenterad. Fjädern kan även ställas om i tre lägen beroende på hur användaren vill ha det.

När 0,1 mm känns tungt

Grepphylsorna är också annorlunda jämfört med vanliga tänger. Dess

form följer handflatans form och den runda formen i framänden gör det lättare att jobba med precision. En operatör inom elektronikindustrin kan klippa upp till 10.000 klipp per dag. Därför ställs det mycket höga krav på våra produkter när det gäller bekvämlighet och prestanda. Klipper man 0,1 mm koppartråd 10.000 gånger blir det faktiskt som att klippa av en en meter lång kopparplåt.

Rörskiftnycklar

Lagom till mässan blev rörskift-

Köln -97

nyckelfamiljen fulltlig. Efterfrågan på denna unika produkt i 6 och 8 tum har varit stor från marknaden. Därför kan vi nu erbjuda marknaden en komplett produktlinje som av många slutanvändare anses som ovärderlig.

S-käft

Våra rörtänger märkta Sandvik Belzer har främst sålts i två modeller: Universalkäft och hörngrepp. Nu introducerar vi en tredje käftform - S-käft. En modell som är mycket populär framförallt i centraleuropa.

Verktygssatser

Våra tidigare presentsatser i svart/röd velour ersätts nu av tuffa och trendriktiga skinnetuier. Satserna är försedda med en listig fastsättningsanordning för livremmen och kan därför även användas av professionella användare. Satserna bör även vara perfekta för mountainbikers, tågloffare och andra äventyrare.

Prominent gäst

I år hade vi äran att få visa Claes-Åke Hedström - VD för Sandvik AB - vår monter och de produkter vi marknadsför. Claes-Åke guidades noggsamt igenom vårt sortiment och var mycket imponerad av de produkter vi tillverkar. Efter att ha spenderat en hel dag på mässan hoppas vi att Claes-Åke fått en god inblick i vår verksamhet och den

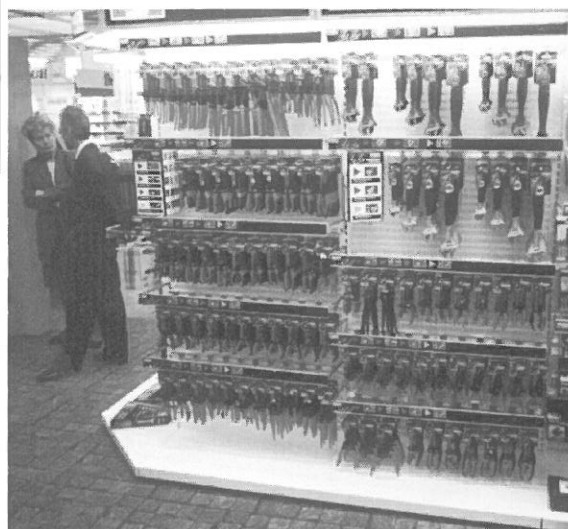
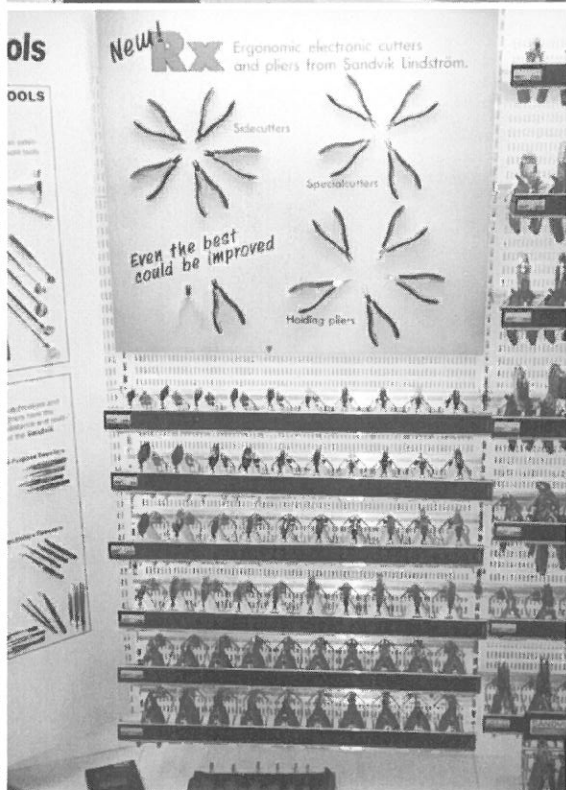
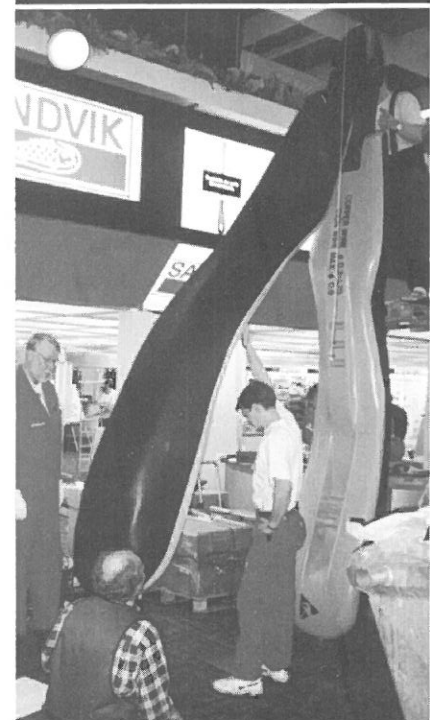
tuffa konkurrens vi har och där vi faktiskt är bland de ledande företagen i världen.

Till slut

Sammanfattningsvis kan man säga att årets mässa blev en stor framgång för oss på Sandvik Bahco. Succé rent av. Montern var mycket välbesökt av kunder och även flera konkurrenter kom spontant och gratulerade oss för våra fina produkter och inte minst nya förpackningar. Vi fick många positiva signaler från nya kunder som tack vare de nya förpackningarna vill marknadsföra våra produkter, vilket kommer att ge ökad försäljning.

Undertecknad vill till sist ta tillfället i akt att å förpackningsprojektgruppens vägnar tacka alla som på något sätt hjälpt till att göra denna lansering möjlig och till en sådan succé. Dessutom på utsatt tid. Tack!

Hans Svensson

Lennart Bodén

– Jag började på FE Lindsröms i Eskilstuna, som tillhörde Bahco Verktyg, 1988 som arbetsledare. Sedan omorganisationen jobbar jag med produktionsteknik.

– Innan detta arbetade jag på Torsällaverken som arbetsledare, där jag hade hand om en bearbetningsavdelning. Sammanlagt arbetade jag där i 17 år. Jag trivs bra med jobbet idag. Det är faktiskt trivsammare här än i Eskilstuna. De omorganisationer som vi gått igenom är ju sånt som ligger i tiden och med det finns både för- och nackdelar. En sak som inte är bra är att vi genom detta tappat en del kunskap.

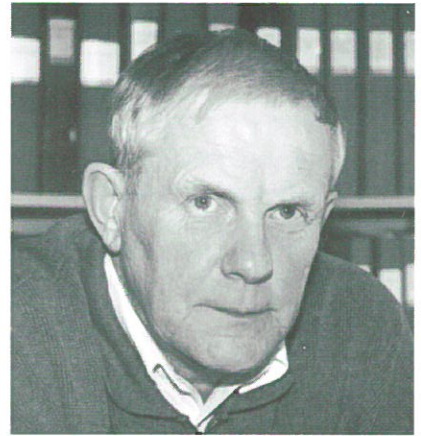
Vi presenterar PV Elektronik- tänger Kontoret

Bengt-Ola Kvist

– I augusti -75 började jag som svarvare på dåvarande Bahco Kraftverktyg. Jag började direkt efter en 2-årig maskinteknisk utbildning. Sedan har jag haft olika jobb, bl a på vårt vaktmästeri. 1984 började jag på produktutvecklingen, som då var en egen enhet. Den slogs ihop med verktygskonstruktionen. Det varade i några år och nu jobbar jag som konstruktör här på Elektroniktänger.

– Det stora jobbet idag är att få fram den slipade sidavbitaren, som vi har hållit på med en tid. Lite av nackdelen när man sitter ute i produktionen är att man som konstruktör blir splittrad och lätt hamnar i den sitsen att man mest jobbar med de dagliga problemen och då blir utvecklingsarbetet lidande. Å andra sidan är det självklart att man som tekniker ska finnas ute i produktionen.

Lars Höglund

– Efter teknisk utbildning -58 och diverse verkstadsjobb kom jag 1963 till Bergs Tångfabrik i Eskilstuna, som då var ett Bahco-företag. Där jobbade jag som verktygskonstruktör. När sedan den fabriken flyttade till Enköping 1968, började jag på Lindströms.

– Idag arbetar jag som produktverkstadschef och ska få alla delar här i fabriken att fungera tillsammans med mina medarbetare, så att vi får ut produkter till våra kunder och att vi får bra ekonomi i det hela. Vad gäller "Tänk om" tror jag att det med tiden kan föras ut mer administrativt arbete till verkstaden för att göra jobben där intressantare. Tyvärr måste jag säga att vi har tappat lite tempo i förändringsarbetet.

Mattias Rundström

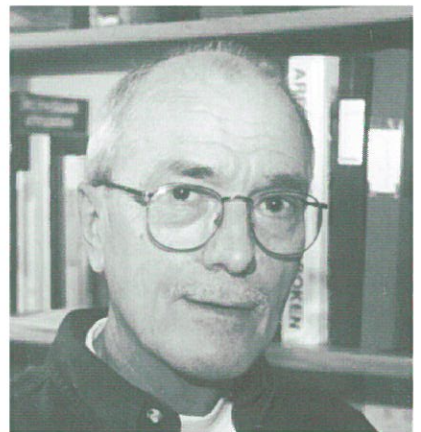
– Jag började som tångslipare i februari -95. Idag går jag på utbildning som elevtekniker. Det är ett bra sätt att komma vidare i företaget. Förutom att jobba som produktionstekniker är jag ute och praktiserar på hela företaget. Jag kom in i den nya organisationen då jag började här och har därför inte sett hur det var tidigare. För att jobben ska bli intressantare och mer engagerande borde större ansvar föras ut på verkstadspersonalen än vad som görs idag. Det här är mitt andra jobb efter gymnasiet maskintekniska linje.

Sandvik Bahco stöttar Fanna BK

Marken bakom Central-lagret har tidigare utarrenderats till en lantbrukare.

Fr o m i år får istället Fanna Bollklubb disponera ca 10.000 m² till en träningsplan för sina ungdomar. I avtalet ingår även att vår egen fotbollssektion får träningstider där två gånger i veckan. Iordningställandet av planen startar under våren. Tidigast i höst kan planen vara spelbar.

Stellan Höög

– Jag började på FE Lindström i Eskilstuna som arbetsledare 1979. Tidigare har jag arbetat som arbetsledare i Stockholm, Malmköping och Linköping, varifrån jag ursprungligen kommer. Efter omorganisationen på Bahco började jag som supply manager. Den nya organisationen är bättre jämfört med den gamla, men det är inte problemfritt. "Tänk om" är en process som aldrig blir klar.

1897, Ett händelserikt år, del 2

Fortsättning från förra numret.

Resume: I förra numret presenterade vi S.A. Andréé, hans framgångsrika studier, olika verksamheter och anställningen vid Kungl. Patentbyrån. Vi nämnde också att han var initiativtagare till bildande av Uppfinnarföreningen samt att J.P. Johansson var en av dess första medlemmar.

S.A. Andréé -

Ingenjör på Kungl. Patentbyrån

Många var de industrialister och uppfinnare som passerade Andréés tjänsterum på Kungl. Patentbyrån/Patentverket. Kanske kan det förklara det oerhörda stöd han fick för sina planer på en ballongfärd till Nordpolen. Som vi tidigare nämnt hade han kontakt med bl a J.P. Johansson men också med Alfred Nobel, som lämnade ett avsevärt ekonomiskt bidrag.

En uppfattning om patentväsendets växande betydelse i vårt land under senare delen av 1800-talet får man av antalet beviljade patent. Dessa utgjorde i medeltal per år under perioderna:

1852-1862	75 st	1872-1879	237 st
1863-1871	123 st	1880-1884	428 st

Mandomsprovet

Peter Hallman i Fädrens Spår.

Våra tappra gossar har gjort det igen! Samtliga Sandvik Bahco IF's deltagare orkade de många och långa milen mellan Sälen och Mora i Vasaloppets öppna spår.

Vinnaren på Sandvik Bahco var Mats Bäckström (PV Skiftnycklar), som dessutom var bäste Enköpingsbo. Vi grattar Mats för den fantastiska tiden - 6 tim och 56 min. De övriga hade följande tider: Bernt Berglund 9,30, Gustaf Floderus 10,10, Joakim Granholm 8,15, Peter Hallman 8,49, Patrik Stålbörn 10,10 och Esko Tanskanen 8,04.

Under sin tjänsteutövning på Kungliga Patentbyrån handlade S A Andréé patentansökningar på följande J.P. Johansson-uppfinningar:

Patent nr	År	Benämning
107	1885	Smörjkopp för ångcylindrar
2713	1890	Klöfvernöttningsmaskin
2804	1890	Anordning vid såningsbillar
3589	1891	Ställbar skrufnyckel
4066	1892	Ställbar skrufnyckel, tilläggsopatent
5225	1893	Revolverpress
5636	1894	Tång
6105	1895	Anordn. till förändring af slaglängden hos fram och åter rörliga maskindelar
8182	1896	Skyddsanordning för sjelfreglerande vattencisterner

Andréés försöksflygningar med ballongen Svea

År 1893 anslog stiftelsen Lars Hier-tas minne medel åt Andréé för inköp av en ballong, vilken erhöill namnet Svea.

Den första uppstigningen med Svea gjorde Andréé från Stockholm i juli 1893. Den tredje uppstigningen blev ytterst spännande och riskfylld då ballongen till följd av vindens styrka fördes tvärs över Ålands hav till finska skärgården. Efter 10,5 timmars äventyrlig resa landade han på en öde ö där han fick tillbringa natten. Efter denna episod flyttade han startplatsen till Göteborg. Sin högsta höjd 4.347 meter nådde han vid uppstigningen den 7 april 1894. Totalt gjorde han nio uppstigningar med Svea. Under färderna studerade han med hjälp av olika instrument bl a temperaturen, luftfuktigheten på olika höjder, luftströmmarnas karaktär, luften elektriciteten, luftens sammansättning o s v. Resultatet av mätningarna redogjorde han för i meddelanden till Kungl. Vetenskapsakademien.

Den sjätte ballongfärden prövade han, för första gången, att med hjälp av släplina i förening med ett reglerbart styrsegel bringa ballongen till avvikel-se från vindriktningen.

Övriga deltagare i

Andréé-expeditionen Strindberg

Nils Strindberg var grosshandlar-son och född i Stockholm 1872. Den mest kände bäraren av släktnamnet var August Strindberg, kusin till Nils Strindbergs far. Sin skolgång, först i Beskowska skolan och sedan realläro-verket, skötte han med stor framgång och hade ofta överbetyg i matematik, fysik och kemi, som var hans huvud-ämnen. Han lade sig också vinn om att

hålla sig stark och spänstig och deltog flitigt i den tidens friluftsliv.

År 1890 tog han studentexamen med mycket goda betyg och skrevs på hösten in vid Stockholms högskola. Efter studier också i Uppsala avlade han filosofie kandidatexamen. Redan vid 16 års ålder hade Strindberg börjat intressera sig för fotografering och blev med tiden en mycket skicklig fotograf. För att kvalificera sig för ballongfärden vistades Strindberg en tid i Paris, där han bedrev aeronautiska studier och gjorde sex ballonguppstigningar.

Fraenkel

Knut Fraenkel föddes i Karlstad 1870, son till löjtnanten sedermera majoren i Kungl. Väg- och Vattenbyggnadskåren. Knut Fraenkel var vetenskapligt intresserad och erhöill premium i flera skolämnen, bl a botanik och fysik. I skolan utmärkte han sig i gymnastik, varvid han på grund av sin skicklighet fick delta i de högre klassernas övningar. 1896 utexaminerades han som ingenjör från tekniska högskolan och genomgick därefter en kurs för att utbilda sig för inträde i Väg- och Vattenbyggnadskåren.

Även Fraenkel studerade ballongflygning i Paris och gjorde sju ballongfärder och var med om flera spännande äventyr, vilket dock ej avskräckte honom.

Hans E Söder,

J.P. Johansson-Sällskapet

Fortsättning i nästa nummer.

Källor

Andréémuseet, Gränna

J.P. Johansson Museet, Enköping

Med Örnen mot Nordpolen

1997 års Sandvik Saws & Tools Mästerskap i bandy

Lördagen den 8 mars var det återigen dags att kora koncernens mästare i bandy. Vi var 14 st från Enköping som åkte med bussen till Lidköping på fredagen, 10 spelare och 4 supportere.

Uppladdningen inför lördagen var

Övre raden från vänster: Hasse Frank, Micke Andersson, Markus Andersson, Ola Andersson, Micke Carlsson.

Nedre raden från vänster: Jocke Granholm, Lennart Karlsson, Erik Wikehult, Göran Mörlin, Tomas Ström.

I bakgrunden: Micke Arvidsson, "Mr Bandy".

av olika slag på fredagskvällen. En del gick ut på byn och flanerade och tittade i "skyltfönstren", medan de mer seriösa gick och lade sig i tid. Matcherna i grundspelet var spelmässigt jämna och resultaten blev:

Metal Saws 1 - Bahco	5 - 3
Bahco - Metal Saws 2	3 - 4
Bahco - SDC	3 - 5

Efter lunch fortsatte spelet med semifinaler och final. I semin fick vi storstryk av Sandviken med 15 - 5, men lyckades bättre i matchen om 3:e priset. Där besegrade vi Metal Saws 1 med 11 - 6 och försvarade därmed vår 3:e plats sedan förra turneringen.

På kvällen blev det bankett och prisutdelning på Stadshotellet, där vi fick motta pris av Micke Arvidsson "Mr Bandy".

Den interna skytteligan

Jocke Granholm	6
Tomas Ström	6
Hasse Frank	4
Lennart Karlsson	4
Micke Karlsson	2
Ola Andersson	1
Markus Andersson	1
Göran Mörlin	1+1 bakåt

Trogna supportere, från vänster: Anders Jansson, Micke Andersson, Klaus Hübner, Jimmy Berggren.

Ett varmt tack till vår fina hejarklack som hejade fram oss till en seger i matchen om 3:e priset samt servade oss runt omkring matcherna.

Göran Mörlin, Rinkbandysektionen.

Vinnare

"Finn sex fel" - Ställskruven 1/97

Leila Martola, Hans Nyman, Erik Kron, Gullbritt Eriksson och Anders Härnered.

Grattis! Vinnarna har varsin Penninglott att hämta hos Gunnel på Personalavdelningen.

Rita av "löparen" längst ner till höger på ett genomskeinligt papper. Lägg sedan pappret på rutfältet och försök lista ut var figuren ska placeras för att ge **högsta möjliga poäng**. Figuren

"Löptävling"

måste ligga helt inom rutfältet och inte skjuta över någonstans. Den får heller

inte vridas eller vändas, utan ska placeras i samma ställning på rutpappret som figuren nedan visar.

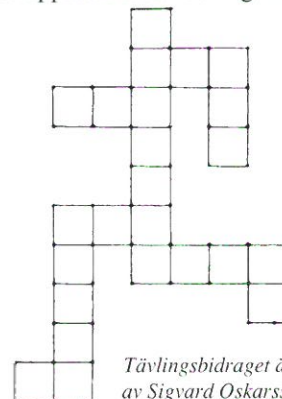
När Du hittat den plats Du anser lämplig, rita in konturen av figuren. För sedan ut siffersummorna längst till höger och summera ned det sammanlagda resultatet. **Det gäller att få så hög poäng som möjligt.**

Sänd in eller lämna Din lösning till Gunnel på Personalavdelningen senast den 16 april.

Priser: Penninglotter till de fem först öppnade rätta lösningarna.

39	30	42	27	31	29	36	28	37	38	26	23	41	40	33	34	35	25	24	32	
35	39	29	31	36	25	37	42	30	28	32	34	38	40	41	24	23	33	27	26	
33	34	26	24	37	42	30	40	38	25	41	27	35	32	23	28	36	39	31	29	
41	36	23	24	36	29	42	32	33	30	39	25	31	37	35	27	38	40	34	28	
30	33	29	36	39	41	32	42	37	26	27	24	35	23	31	28	40	25	34	38	
24	36	32	29	31	39	27	38	30	34	28	37	33	41	35	26	25	42	40	28	
26	29	39	25	42	31	35	23	28	40	37	33	27	24	30	38	36	34	41	32	
38	34	32	37	27	30	33	24	35	39	26	23	25	36	42	40	31	29	28	41	
35	30	23	27	39	38	34	28	24	25	33	41	40	32	42	37	29	26	31	36	
34	41	32	25	24	30	35	27	31	33	36	29	23	39	38	26	28	42	40	37	
34	37	39	28	23	40	30	38	42	41	25	33	36	27	35	24	29	26	31	32	
33	32	36	40	42	27	39	26	38	25	28	37	31	29	41	24	23	35	30	34	
35	29	36	39	30	41	33	24	31	38	23	34	37	28	25	42	40	26	27	32	
24	40	29	26	23	32	42	38	37	35	28	41	39	27	34	36	33	31	25	30	
32	29	23	40	42	24	33	38	30	34	27	28	35	41	25	31	37	26	39	36	
26	37	32	35	25	36	28	24	39	34	27	30	33	23	29	42	38	40	41	31	
										TOTALSUMMA										

Namn

Tävlingsbidraget är inlämnat av Sigvard Oskarsson.